

DVA2009 – ws09 – verslag: Duurzame globalisering of regionalisering; wetgeving, handelsbeleid en/of MVO?

André Jonker (Solidair) voorzitter

Gert van der Bijl (Solidaridad), Herman van Bekkem (Green peace), Sander van Bennekom (Oxfam/Novib). Guus Geurts (platform ABC) inleiders
plus 23 deelnemers

Gert houdt zich enerzijds bezig met ondersteunen van boeren in ontwikkelingslanden voor aanpassing aan ecologische eisen en het vergroten van hun marktaandeel in de Westerse wereld. Ondersteunen van boeren in Derde wereld-landen ging in eerste instantie uit van de vraag van de boeren zelf. Omdat het marktaandeel zo beperkt bleef is Solidaridad overgegaan tot versoepelen van eisen en rechtstreeks onderhandelen met grote afnemers als AH. Ook neemt men deel aan de zogeheten Ronde Tafel conferenties.

Gert houdt zich anderzijds bezig met beperken van de negatieve gevolgen in Brazilië van de grootschalige landbouw-productie. Brazilië heeft twee ministeries van landbouw, één voor de grootschalige en één voor de kleinschalige. Met de laatste heeft Solidaridad contact. Momenteel gaat de discussie over de productie van soja en hoe deze duurzamer kan worden. Ook onze discussie in deze werkgroep richt zich daarop en voert uiteindelijk tot de conclusie dat 'veel gebruik' nooit duurzaam en niet leidt tot een faire ecologische voetafdruk.

Herman houdt zich via IAASTD (een organisatie voor wetenschap en technologie) bezig met begeleiden van Afrikaanse boeren bij gebruik van 'low-tech', geen verdringing van de lokale markt en vóór biologische landbouw.

Het achteruit hollen van de biodiversiteit is een groot probleem; bij inheemse landbouw is de diversiteit binnen ieder gewas nog groot, maar in de Westerse is die zeer beperkt.

In grootschalig landbouw is ook het gevaar van overproductie, zoals dat in Nederland vooral is bij varkensvlees en bij melk.

Regionalisering in plaats van globalisering helpt soms, maar niet op alle fronten.

Sander vertelt ons dat de Europese handel meer van belang is voor Europese landen, ook Nederland, dan de handel gericht op veel verder weg.

Hij neemt Europa als regio, maar later in de discussie zijn wij het met elkaar eens dat de ideale regio sterk afhankelijk is van ieder product.

Sander betoogt dat het huidige vrijhandelsbeleid allerm minst vrij is; Adam Smith zou zich er niet in herkennen. Smith waarschuwde tegen monopolies en tegenwoordig zijn de multinationale corporaties grotendeels monopolisten. Deze zijn slecht in de hand te houden en vrijwillige initiatieven van hun kant kan men niet verwachten.

Guus heeft een zeer gedegen betoog over landbouw wereld wijd uitgezet in zó gedetailleerde powerpoints, dat het te uitgebreid is om snel te volgen. Het bestaat uit:

Analyse van de ontwikkelingen in de Derde Wereldlanden en het opleggen van het Westerse ontwikkelingsmodel,

Analyse van de desastreuze gevolgen met name voor kleine boeren en familiebedrijven, wat leidt tot een algehele voedselcrisis,

Alternatieven zoals die gehanteerd worden, waarbij overheidsingrijpen internationaal via verdragen wordt vervangen door Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Public Private Partnerships, waarin het multinationale bedrijfsleven een overwicht heeft.

In Europees verband pleit Guus voor productie-beheersing en voor ecotax op fossiele brandstoffen.

De strategie-punten die Guus genoteerd heeft komen niet aan bod om tijd te laten voor discussie.

De discussie gaat voor een groot deel over het nut van Ronde Tafel debatten met het bedrijfsleven

en verzandt een aantal keren in het huidige probleem van 'Soja, duurzaam of niet'.

Er zou een parlementaire enquête moeten komen over de Mensenrechten in Vrijhandelsverdragen.

Regionalisering is er altijd geweest en juist de globalisering is nieuw. Je moet mensen helpen te houden wat ze hadden, zoals in de strijd van inheemse volken tegen het grootschalig productiesysteem.

We bezinnen ons op wat de consument kan doen; in ieder geval bedrijven die zich misdragen aan de schandpaal zetten.

En tenslotte: als de vervuiler echt betaalt, dan komt regionalisering van productie vanzelf, omdat het goedkoper is.

Een discussie over 'regionalisering versus globalisering' wordt het niet met zoveel woorden. Wèl neigen we naar **de noodzaak van regionalisering uit oogpunt van faire mondiale voetafdruk**, al menen sommigen van ons dat regionalisering niet in alle opzichten mogelijk is.